

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Koncepce činnosti
úseku represe
2021+

**Koncepce činnosti
úseku represe 2021***

název organizace:

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

adresa: Římská 45, 121 07 Praha 2

kontakt: kancelar@dh.cz,

robert.kucera@hzspk.cz

IČ: 00442739

prezentace činnosti:

www.dh.cz

@sdruzeni_hasicu

OBSAH

1	Výchozí situace	4
1.1	Základní pojmy	5
1.2	Cílové skupiny	7
2	Strategické cíle	9
3	Klíčové aktivity, opatření	10
4	Příklady dobré praxe	12
5	Finanční krytí klíčových aktivit	14
5.1	Finanční prostředky SH ČMS a pobočných spolků	14
5.2	Dotační tituly	14
5.3	Komerční zdroje financování	14
6	Závěr	15

1 Výchozí situace

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS) je spolek s celostátní působností, zapsaný ve Veřejném rejstříku a Sběrce listin od 1. 1. 2014 jako nástupnická organizace Svazu požární ochrany. SH ČMS je nestátní neziskovou organizací (NNO), působící mimo jiné na úseku požární ochrany a krizového řízení. K 31. 12. 2020 pobočné spolky působily ve všech 14 krajích, na území všech 205 obcí s rozšířenou působností, v 7 651 sborech dobrovolných hasičů. Členové SH ČMS se podíleli na činnosti v 6 426 jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí.

Výchozí dokumenty:

- Zákon č. 133/1985 Sb. o Požární ochraně – § 75 Občanská sdružení na úseku požární ochrany
- Stanovy SH ČMS ve znění změn přijatých VI. sjezdem SH ČMS dne 9. července 2021 – čl. 2 Hlavní okruhy a zaměření činnosti
- Strategický plán úseku represe SH ČMS z roku 2016
- Zaměření činnosti SH ČMS 2021*
- Směrnice pro získání specializace HASIČ I. – III. z roku 2014
- Metodický pokyn starosty SH ČMS z roku 2017 – Psovodi SH ČMS
- Metodický pokyn starosty SH ČMS z roku 2017 – VELITEL SH ČMS
- Metodický pokyn starosty SH ČMS z roku 2017 – STROJNÍK SH ČMS
- Ročenka HZS ČR za rok 2015, 2018, 2020
- Výroční zpráva SH ČMS za rok 2015, 2018, 2020

Zákon č. 133/1985 Sb. O Požární ochraně:

§ 75 – Občanská sdružení, veřejně prospěšné organizace a jiné orgány a organizace působící na úseku požární ochrany, nám dává mandát k zapojení SH ČMS zejména tím, že:

- pomáháme vyhledávat členy jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí,
- podílíme se na odborné přípravě členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí,
- podílíme se se souhlasem vlastníka na provádění údržby, oprav požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a objektů požární ochrany, včetně vodních zdrojů,
- podílíme se na činnosti směřující k předcházení požárům, zejména na preventivně výchovné činnosti mezi občany a mládeží,
- podílíme se na ediční a publikační činnosti a na dokumentaci historie požární ochrany a hasičstva.

Stanovy SH ČMS

Čl. 2 Cíl a základní podmínky činnosti

Jedním z hlavních cílů činnosti SH ČMS je spolupůsobit při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí život, zdraví nebo majetek (dále jen „mimořádné události“).

1.1 Základní pojmy

V jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí bylo k 31. 12. 2020 zařazeno **69 161 dobrovolných hasičů** včetně členů SH ČMS, kteří jsou připraveni okamžitě plnit svoji občanskou povinnost v záchraně osob, zvířat, majetku a životního prostředí.

Zřizovatelem JSDHO dle §29 zákona 133/85 Sb., je obec. Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech. V rámci organizačního řízení, odborné přípravy, metodických postupů, fyzické přípravy a dotační politiky chceme v rámci této koncepce úzce spolupracovat s **Ministerstvem vnitra – Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky (MV-GR HZS ČR).**

Dobrovolní hasiči jsou specifickou sociální skupinou, na kterou současná společnost klade značné požadavky. Plnění úkolů dobrovolného hasiče je podmíněno časovou, odbornou a fyzickou náročností. Na druhé straně je tato skupina vystavena negativním společenským jevům a sociálním znevýhodněním.

Hlavními úkoly koncepce úseku represe SH ČMS je vytvářet kvalitní podmínky pro dobrovolné hasiče tak, abychom co možná nejvíce snížili riziko sociálních znevýhodnění a projevů **společenských negativních jevů** na členy SH ČMS, kteří jsou zároveň členy JSDHO. V souladu s výraznými změnami ve společnosti, způsobenými dynamickým rozvojem, je nutné reagovat a přizpůsobit tomuto vývoji obsah, metody, formy a postupy naší činnosti tak, aby byly podnětné a motivující, a to jak pro současné dobrovolné hasiče, tak i pro budoucí členy JSDHO, členy SH ČMS.

Cílem koncepce mimo jiné je zajistit **sociální výhody a celospolečenské uznání** i dobrovolným hasičům, kteří **pozbydou zdravotní, nebo fyzické způsobilosti** potřebné pro práci v JSDHO. Nebo členům SH ČMS, kteří ukončí činnost v JSDHO z osobních důvodů.

Přehled vývoje členů SH ČMS

2015	2018	2020
354 650	359 116	363 298

Přehled vývoje počtu členů JSDHO

2015	2018	2020
71 503	69 738	69 161

Represe v požární ochraně:

- Je část požární ochrany, která má za cíl vzniklý požár co nejdříve hasit, či jinou mimořádnou událost vyžadující zásah jednotky požární ochrany co nejdříve zlikvidovat.

Oblast represe SH ČMS:

- Je odborná oblast činnosti SH ČMS, jejímž úkolem je poskytovat členům SH ČMS zařazeným v JSDH servis v podobě zvyšování odborné úrovně, pomoci s administrativou, dotačním poradenstvím a v legislativním zastání.

Sociální a společenské znevýhodnění:

- Jakékoli vlivy, které dobrovolnému hasiči znesnadňují, nebo mohou znesnadňovat výkon služby dobrovolného hasiče. Z pohledu zaměstnání a výdělečné činnosti, časového zaneprázdnění, atp.

Sociální a společenské zvýhodnění:

- Odbourání nebo snížení účinků nežádoucích vlivů, které mohou jakkoli nepříznivě ovlivnit výkon služby dobrovolného hasiče. Sociální zvýhodnění. Snaha o daňové zvýhodnění. Morální ocenění ve společnosti.

Negativní společenské jevy:

- Společensky nežádoucí jevy. Jevy, které nejsou v souladu s morálními hodnotami.
- Zvyšující se životní tempo na úkor osobního a rodinného života. Stále se snižující lidské hodnoty. Nízká hodnota sociálních kontaktů. Absence souladu profesního, rodinného a osobního života. Toto vše ve vztahu k hasičské službě.

Celospolečenské uznání:

- Stav, kdy je dobrovolný hasič ze strany společnosti zajištěn ve směrech nejen materiálních a hmotných, ale i morálních.

Sbor dobrovolných hasičů (SDH):

- Sbor dobrovolných hasičů je občanské sdružení pracující na úseku požární ochrany. Řídí se zákonem č.89/2012 Sb., tedy Občanským zákoníkem.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů (JSDHO):

- Se řídí zákonem 133/85 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tedy zákonem „O požární ochraně“. Zřizovatelem JSDH dle §29 zákona 133/85 Sb., je obec.

Toughest Firefighter Alive (TFA):

- „Toughest firefighter alive“ (volně přeloženo „nejtvrdší hasič přežije“) je soutěžní čtyřboj sestavený ze čtyř disciplín, z nichž první obnáší roztažení a poté smotání hadic, ve druhé soutěžící zápasí s kladivem, figurínou nebo jinou zátěží a překonávají 3 m vysokou bariéru, dále jde o vynášení a vytahování zátěže na určitou konstrukci a závěrečnou disciplínou je výběh do výškové budovy.

Vyprošťování osob u dopravních nehod (VDN):

- Vyprošťování osob u dopravních nehod pro jednotky SDH obcí je speciální činnost některých JSDHO. Soutěže a kurzy VDN jsou určeny pro členy JSDH obcí, které jsou předurčeny k zásahům při dopravních nehodách.

Vysoká škola báňská, Technická univerzita Ostrava – Fakulta bezpečnostního inženýrství (VŠB-TUO, FBI)

1.2 Cílové skupiny

- a) Dobrovolníci, kteří uvažují o členství ve SDH, potažmo činnosti v jednotce SDH obce viz zákon č. 133/1985 Sb. O požární ochraně, § 75 – pomáháme vyhledávat členy jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí.
- b) Členové SH ČMS, kteří dovršili plnoletosti, jsou zařazeni v jednotce SDH obce. Zákon č. 133/1985 Sb. O požární ochraně, § 75 – podílíme se na odborné přípravě členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, podílíme se se souhlasem vlastníka na provádění údržby, oprav požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a objektů požární ochrany včetně vodních zdrojů.
- c) Členové SH ČMS, funkcionáři
- d) Veřejnost, občané České republiky jako cílová skupina pro plnění jednoho z hlavních cílů činnosti SH ČMS – viz Stanovy SH ČMS čl. 2, odst. 1 – Cílem činnosti SH ČMS je spolupůsobit při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku.

Oblast represe, a to všeobecně, bude vyžadovat stále větší počet lidských zdrojů. Zvyšující se požadavky jsou přímo úměrné stoupajícímu riziku. A to nejen při běžných mimořádných událostech, jakými jsou požáry, dopravní nehody a rozličné technické zásahy. O potřebě vyšších nároků na počty dobrovolných hasičů hovoříme zejména při dlouhotrvajících mimořádných událostech, živelních pohromách, průmyslových a ekologických haváriích. Zanedbatelné nejsou ani události spojené s globálními patologickými jevy (migrace, pandemie, epizootie, sociální nepokoje atd.).

Organizační struktura na úseku represe:

Ústřední článek SH ČMS

spolek

Kancelář SH ČMS – úsek represe
Ústřední odborná rada represe
Poradní orgán VV SH ČMS pro oblast represe a IZS

Nižší článek

Krajská sdružení hasičů

pobočný spolek

Krajská odborná rada represe
Poradní orgán VV KSH pro oblast represe a IZS

Okresní sdružení hasičů

pobočný spolek

Okresní odborná rada represe
Poradní orgán VV OSH pro oblast represe a IZS

Okreskové sdružení hasičů

pobočný spolek

Velitel okrsku

Základní článek

Sbor dobrovolných hasičů

pobočný spolek

Velitel sboru (ve spolupráci s obcí velitel JSDHO)

2 Strategické cíle

Strategický cíl 1 – VNITŘNÍ

Vzdělávání a výcvik členů SH ČMS, zvyšování odborné úrovně funkcionářů, lektorská a školicí činnost prostřednictvím Ústředních hasičských škol.

Strategický cíl 2 – VNĚJŠÍ

Zvýšení podílu SH ČMS na kvalitě odborné přípravy členů SH ČMS zařazených v JSDHO, podpora dotační politiky.

Strategický cíl 3 – LEGISLATIVNÍ

Podpora legislativy za účelem zlepšení sociálního zázemí a společenských podmínek dobrovolných hasičů.

3 Klíčové aktivity, opatření

Strategický cíl 1 – VNITŘNÍ

Vzdělávání a výcvik členů SH ČMS, zvyšování odborné úrovně funkcionářů, lektorská a školicí činnost prostřednictvím Ústředních hasičských škol.

Klíčová aktivita 1:

Zvýšení odborné úrovně členů SDH prostřednictvím specializací SH ČMS, odborných kurzů, výcviků a soutěží.

OPATŘENÍ

Opatření obecného charakteru – Zvyšovat odbornou úroveň členů SDH prostřednictvím specializací Hasič I. až III. stupně, Strojník SH ČMS a Velitel SH ČMS a dalších odborných kurzů, výcviků a soutěží.

Opatření konkrétního charakteru

- a) Provést novelizaci vnitřních směrnic a metodických pokynů v oblasti represe.
- b) Zpracovat návrh systematizace činnosti ÚHŠ.
- c) Pravidelně organizovat soutěže TFA a VDN.

Klíčová aktivita 2:

Spolupráce s Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava, Fakultou bezpečnostního inženýrství a dalšími odbornými institucemi.

OPATŘENÍ

Opatření obecného charakteru – Rozvíjet úzkou spolupráci mezi SH ČMS a VŠB-TUO, FBI a dalšími odbornými institucemi.

Opatření konkrétního charakteru – Tvořit a podporovat společné projekty v rámci národní i mezinárodní působnosti, zajistit chod Univerzity dobrovolného hasiče, organizovat a spolupodílet se na odborných konferencích, odborných seminářích a přednáškách z oblasti PO, IZS a krizového řízení.

Klíčová aktivita 3:

Personální podpora JSDHO

OPATŘENÍ

Opatření obecného charakteru – Podporovat úzkou spolupráci s ostatními úseky činnosti SH ČMS, zejména úsekem ochrany obyvatelstva, prevence a mládeže.

Opatření konkrétního charakteru

- a) Spolupracovat s úsekem mládeže SH ČMS při organizaci rescue campů pro děti a mládež a dalších aktivit SH ČMS.
- b) Organizovat akce a realizovat projekty za účelem zvýšení motivace členů SH ČMS i dobrovolníků pro členství v JSDHO.

Klíčová aktivita 4:

Činnost psovodů SH ČMS

OPATŘENÍ

Opatření obecného charakteru: Aktivně podporovat činnost psovodů SH ČMS, včetně zahrnuté do dotačních výzev

Opatření konkrétního charakteru:

- a) Činnost psovodů zakomponovat do plánu činnosti ÚORR
- b) Pravidelně organizovat pracovní setkání vedení psovodů SH ČMS

Strategický cíl 2 – VNĚJŠÍ

Zvýšení podílu SH ČMS na kvalitě odborné přípravy členů SH ČMS zařazených v JSDHO, podpora dotační politiky.

Klíčová aktivita 1:

Spolupráce s MV GR HZS ČR v oblasti odborné přípravy, metodiky, IZS a krizového řízení obecně.

OPATŘENÍ

Opatření obecného charakteru – Vést pravidelná jednání za účelem vytvořit co nejlepší podmínky pro odbornou přípravu zejména v praktické části.

Opatření konkrétního charakteru – Vydávat dokument Výcvikový rok.

Klíčová aktivita 2:

Spolupráce s odbornými firmami

OPATŘENÍ

Opatření obecného charakteru – Rozvíjet úzkou spolupráci SH ČMS a odborných firem v oblasti PO, které se zabývají zvyšováním odborné úrovně členů JSDHO.

Opatření konkrétního charakteru – Prezentace vývoje mobilní požární techniky, technických prostředků a ochranných prvků v oblasti požární ochrany, softwaru, aplikací a dalších komodit v oblasti bezpečnosti. Spolupráce při praktickém výcviku – Rescue day apod.

Klíčová aktivita 3:

Podpora plošné informovanosti o dotačních titulech pro JSDHO respektive obce, spolupráce se samosprávou.

OPATŘENÍ

Opatření obecného charakteru

- a) Komplexně sledovat vývoj dotační politiky směrem k dobrovolným hasičům, vést jednání za účelem podpory této dotační sféry.
- b) Plošně spolupracovat na úrovni samosprávních celků.

Opatření konkrétního charakteru – Metodicky podporovat zpracování projektů a žádostí o investiční dotace na podporu materiálového vybavení i pevného zázemí pro členy SH ČMS, členy JSDHO.

Strategický cíl 3 – LEGISLATIVNÍ

Podpora legislativy při zlepšení sociálního zázemí a společenských podmínek dobrovolných hasičů.

Klíčová aktivita 1:

Aktivně a trvale iniciovat legislativní podporu pro zlepšování podmínek činnosti v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí včetně sociálního zázemí a společenského uplatnění.

OPATŘENÍ

Opatření obecného charakteru – Odborná a konzultační činnost v oblasti legislativy. Propagace činnosti, medializace.

Opatření konkrétního charakteru – Zajistit účast zástupce SH ČMS v Radě vlády pro NNO a dalších institucích, komisích, radách. Pravidelně aktualizovat informace v oficiálních médiích SH ČMS.

4 Příklady dobré praxe

1

Název projektu: AKCE PYROCAR	Téma akce: Propagace požární ochrany, mobilní požární techniky, činnosti hasičů
Místo realizace: Přebyslav	Zahájení a realizace projektu: 2007
Organizátor: SH ČMS společně s partnery akce	
Cíl: Největší setkání požárních automobilů, jejich řidičů a osádek v ČR.	
Popis: Jediný opravdový veletrh hasičské záchranářské techniky v České republice.	

2

Název projektu: Soutěže ve vyprošťování osob z havarovaných vozidel	Téma akce: Vzdělávání a výcvik, zvyšování odborné úrovně členů SH ČMS, propagace požární ochrany a mobilní požární techniky, činnosti hasičů
Místo realizace: ČR	Zahájení a realizace projektu: 2015
Organizátor: SH ČMS společně s HZS ČR a Českou asociací hasičských důstojníků	
Cíl: Zvyšování úrovně odborných teoretických i praktických znalostí a dovedností členů SH ČMS, zařazených v jednotkách SDH. Dále přiblížit široké veřejnosti práci jednotlivých složek Integrovaného záchranného systému. Náročnost práce jednotlivých složek a rozsah činnosti bezpečnostních sborů v ČR.	

3

Název projektu: Soutěže v disciplínách TFA	Téma akce: Výcvik, zvyšování fyzické zdatnosti hasičů, propagace požární ochrany, mobilní požární techniky, činnosti hasičů
Místo realizace: ČR	Zahájení a realizace projektu: 2017
Organizátor: SH ČMS, KSH, OSH, Okrsky, SDH, JSDH, HZS	
Cíl: TFA = z anglického „toughest firefighter alive“, volně přeloženo „nejtvrdší hasič přežije“.	
Popis: Soutěž TFA je čtyřboj sestavený ze čtyř disciplín, z nichž první obnáší roztažení a poté smotání hadic, ve druhé soutěžící zápasí s kladivem, figurínou nebo jinou zátěží a překonávají 3 m vysokou bariéru, dále jde o vynášení a vytahování zátěže na určitou konstrukci a závěrečná disciplína je výběh do výškové budovy.	

4

Název projektu: „PANEL“ – nestátních neziskových organizací Jihomoravského kraje	Téma akce: Propagace požární ochrany, mobilní požární techniky, činnosti hasičů
Místo realizace: Jihomoravský kraj	Zahájení a realizace projektu: 2018
Cíl: Činnost zaměřená na poskytování humanitární pomoci obyvatelstvu a podporu složek Integrovaného záchranného systému Jihomoravského kraje za rozsáhlých mimořádných událostí a krizových situací.	
Popis: Panel je koncipován jako dobrovolné seskupení nestátních neziskových organizací působících výhradně na území Jihomoravského kraje; Všechny organizace jsou zařazeny jako ostatní složky Integrovaného záchranného systému Jihomoravského kraje a je zabezpečena jejich koordinovaná součinnost při provádění záchranných a likvidačních prací ve prospěch složek Integrovaného záchranného systému Jihomoravského kraje; Byla uzavřena „Dohoda o poskytování plánované pomoci na vyžádání dle § 21 zákona č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů“.	

5 Finanční krytí klíčových aktivit

Představené aktivity v oblasti Represe SH ČMS lze financovat z několika zdrojů.

5.1 Finanční prostředky SH ČMS a pobočných spolků

Zdrojem jsou vlastní prostředky SDH, Okrsků, OSH, KSH a SH ČMS. Tyto finanční zdroje jsou pravidelně rozpočtovány a jejich plnění prochází kontrolním mechanismem orgánů SH ČMS.

5.2 Dotační tituly

- Státní dotace z MV GŘ HZS ČR
- Příspěvky z veřejných zdrojů krajů
- Příspěvky z veřejných zdrojů obcí
- Dotace z fondů Evropské unie
- Dotace z nadací a příhraničních fondů spolupráce

5.3 Komerční zdroje financování

- Financování aktivit celostátně nebo přímo v regionech místně, sférou právnických a fyzických osob.
- Financování akcí a materiální podpora od majitelů a provozovatelů společností vytvářejících obecné riziko.

6 Závěr

Hlavním cílem koncepce úseku represe je rozvoj této oblasti v rámci Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska pro období 2021⁺. Koncepce vychází ze schváleného Zaměření činnosti SH ČMS 2021⁺ po VI. sjezdu v Brně. Záměrem tohoto dokumentu je na straně jedné shrnutí prioritních požadavků a potřeb dobrovolných hasičů, členů SH ČMS, zejména těch, kteří jsou zařazeni v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí, na straně druhé pomocí klíčových aktivit a navržených opatření dosáhnout odpovídajícího sociálního zázemí a společenského uznání pro členy SH ČMS zařazené v JSDHO. Své místo v koncepci má i velmi důležité zvyšování motivace pro podporu členství v JSDHO. Veškeré tyto aspekty umožní v budoucnu dobrovolným hasičům vykonávat službu v jednotce SDHO i činnost v SDH kvalitněji a s větším nasazením.

Koncepce činnosti úseku represe 2021⁺

Autoři: Bc. Robert Kučera a kolektiv ÚORR
Jazyková redakce: Mgr. Šárka Mikulášková
Grafická úprava: MgA. Zuzana Vanišová, DiS.

Schváleno ÚORR SH ČMS dne 20. 1. 2022
Schváleno VV SH ČMS dne 20. 1. 2022

V roce 2022 vydalo

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska,
Římská 45, 121 07 Praha 2

Elektronická verze je dostupná na www.dh.cz